

Järjestämissuunnitelman uudet esitykset

Talouden tasapainottamiseksi 26.8.2026

Tulevaisuuslautakunta

Ikä- ja omaishoitokeskus

- Omaishoidon palkkiotason lasku 1,7 milj.- 2,9 milj €
- Omaishoidon vapaan palvelusetelit tulossa käyttöön 1.10. arvioidaan vähentävän raskasta vapaanpitoa ympärivuorokautisessa hoidossa mutta toisaalta lisääkö vapaan käyttöä
- Myönnetään turva- auttamispalvelun asiakasmaksun korotus vastaamaan muiden hyvinvointialueiden tasoa asiakastuloina + 570 000€

Omaishoidon tuen palkkiotason lasku, valittu skenaario

- Laskelmissa käytetty toimialueiden arvioita koko vuoden asiakasmäärästä (Oima-tieto).
- Kustannusarviot sisältävät palkkion ja sivukulut.

	Palkkioluokka €/kk	Ikäihmisten palvelut	Vammais-palvelut	Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS Psykiatria	Kustannusarvio yhteensä	Lisätieto
	Ero nykytilaan	-2 246 159 €	-1 120 583 €	-145 803 €	-3 512 545 €	
Skenaario 3	Tulevaisuuslautakunnan 2.9.2026 pyytämä skenaario -30 % 1: 530 2: 777,40 3: 966	15 201 650 €	9 082 286 €	2 588 746 €	26 872 682 €	• Palkkioluokan 2 (harkinnanvarainen) palkkio alennetaan -30 % nykytilasta (1 110,57 €). • Palkkioluokan 3 palkkio alennetaan lakisääteiseksi.
	Ero nykytilaan	-2 378 715 €	-1 183 247 €	-152 835 €	-3 714 797 €	

Sijaishoidon toimeksiantosopimukset vuosina 2025-2026 ja arvio kustannussäästöistä

Toimialue	Toimeksiantosopimukset, joilla tapahtumia	% - osuus	Nykytila €/vuosi	Skenaario 1 (Palkkiota alennetaan 25 % nykyisistä palkkioista) Arvioitu kustannussäästö €/vuosi	Skenaario 2 (Palkkiota alennetaan 50 % nykyisistä palkkioista) Arvioitu Kustannussäästö €/vuosi	Toimialueiden esitys Skenaario 3 (YTA-alueiden keskiarvo -37%) Arvioitu Kustannussäästö €/vuosi	Skenaario 4 (YTA-alueiden keskiarvo hoitoisuus säilyttäen -33%) Arvioitu kustannussäästö €/vuosi	Skenaario 5 (Tulevaisuuslautakunnan 27.8. pyytämä skenaario -24 %) Arvioitu kustannussäästö €/vuosi	Skenaario 6 (Tulevaisuuslautakunnan 2.9. pyytämä skenaario -30 %) Arvioitu kustannussäästö €/vuosi
Vammaispalvelujen toimialue	670	45 %	1 885 725	-462 312	-924 624	-691 573	-623 139	-449 901	-558 716
Ikäihmisten toimialue	613	41 %	1 725 298	-422 981	-845 962	-632 738	-570 125	-411 626	-511 183
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS Psykiatria toimialue	203	14 %	571 347	-140 074	-280 147	-209 536	-188 802	-136 313	-169 283
Yhteensä	1 486		4 182 369 €	-1 025 367 €	-2 050 734 €	-1 533 848 €	-1 382 066 €	-997 841 €	-1 239 181 €

- Arvoidut kustannussäästöt perustuvat Oima-tietoon 1-6/2026 ja sijaishoitajan toimeksiantosopimusten määrään, joissa on tapahtumia ja niiden jakaumaan.

Turvapuhelin esityksen taustatietoja: Asemointi suhteessa vertailualueisiin

- Vertailuaineistossa hyvinvointiaueiden turvalaitteiden kuukausihinnat vaihtelevat 9,50 eurosta 71,36 euroon kuukaudessa. Kaikkien aineistoon koottujen hintarivien mediaani on 35,34 €/kk ja keskiarvo 39,62 €/kk. Aineistoon sisältyy kuitenkin erilaisia palvelumalleja, tulosidonnaisia maksuja ja yksityisiä vertailuhintoja. Tietoja voidaan käyttää suuntaa antavina taustatietoina, vaikka maksut eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.
- Esitetyn korotuksen jälkeenkin Pohteen turvapuhelimen kuukausimaksu olisi valtakunnallisessa vertailussa edelleen alle useiden hyvinvointialueiden hintatason,

Pohteen maksujen vertailu suhteessa vertailualueisiin

Alue tai toimija	Turvapuhelin €/kk	Auttajakäyntimaksu
Pohde, nykyinen	25,13 €	12,57 €
Pohde, esitys	30,13–32,13 €	12,57 €
Eloisa	35 €	13,20 €
Pirkanmaa	35 €	sisältyy kuukausimaksuun
Helsinki, alempi tuloluokka	35,68 €	23,25 €
Helsinki, ylempi tuloluokka	71, 36 €	46,50 €
Päijät-Häme, ilman auttamiskäyntejä	40 €	16,40 €
Keski-Suomi	50 €	aineistossa ei eriteltyä käyntihintaa
Päijät-Häme, auttamiskäynnit sisältävä malli	57 €	sisältyy kuukausimaksuun

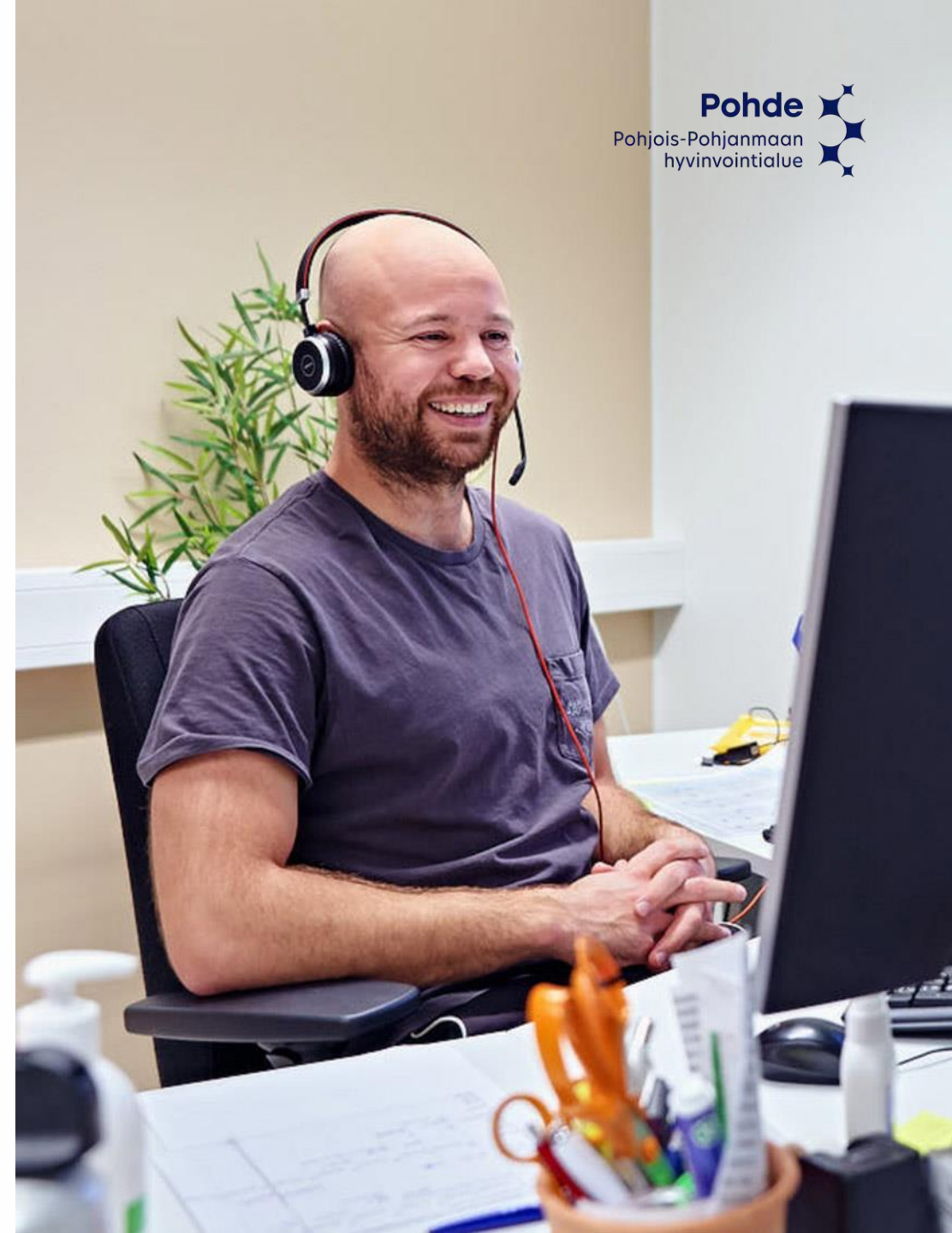
Asennus- ja poistomaksun vertailu

- Pohteella ei aineiston mukaan tällä hetkellä ole erillistä asennusmaksua. Esitettävä 30 euron kertamaksu on vertailussa maltillinen:
- Pirkanmaalla asennusmaksu on 30 €/kerta
- Varhassa asennus ja poisto maksavat 45 €/kerta
- Keusoten yksityisasiakashinnastossa asennus maksaa 56,48 €/käynti
- Keski-Suomessa asennus ja poishaku maksavat 70 euroa.

Näin ollen Pohteelle esitetty laitteen ensiasennuksen 30 euron maksu vastaisi vertailun alimpaan päähän sijoittuvaa kertamaksua. Se olisi 15 euroa Varhaa, 26,48 euroa Keusoten yksityisasiakashintaa ja 40 euroa Keski-Suomea alempi. Laitteen poistamisesta ei perittäisi maksua Pohteella jatkossakaan.

Yhteisöllinen asuminen

- Sievin palvelukoti Kotirinteen toiminnan lakkauttaminen (yhteisöllinen asuminen 9 asiakaspaikkaa), n. -0,18 - 0,3 M€
- Kalajoen palvelukoti Iltaruskon toiminnan lakkauttaminen (yhteisöllinen asuminen 20 asiakaspaikkaa), n.- 0,4 - 0,7 M€

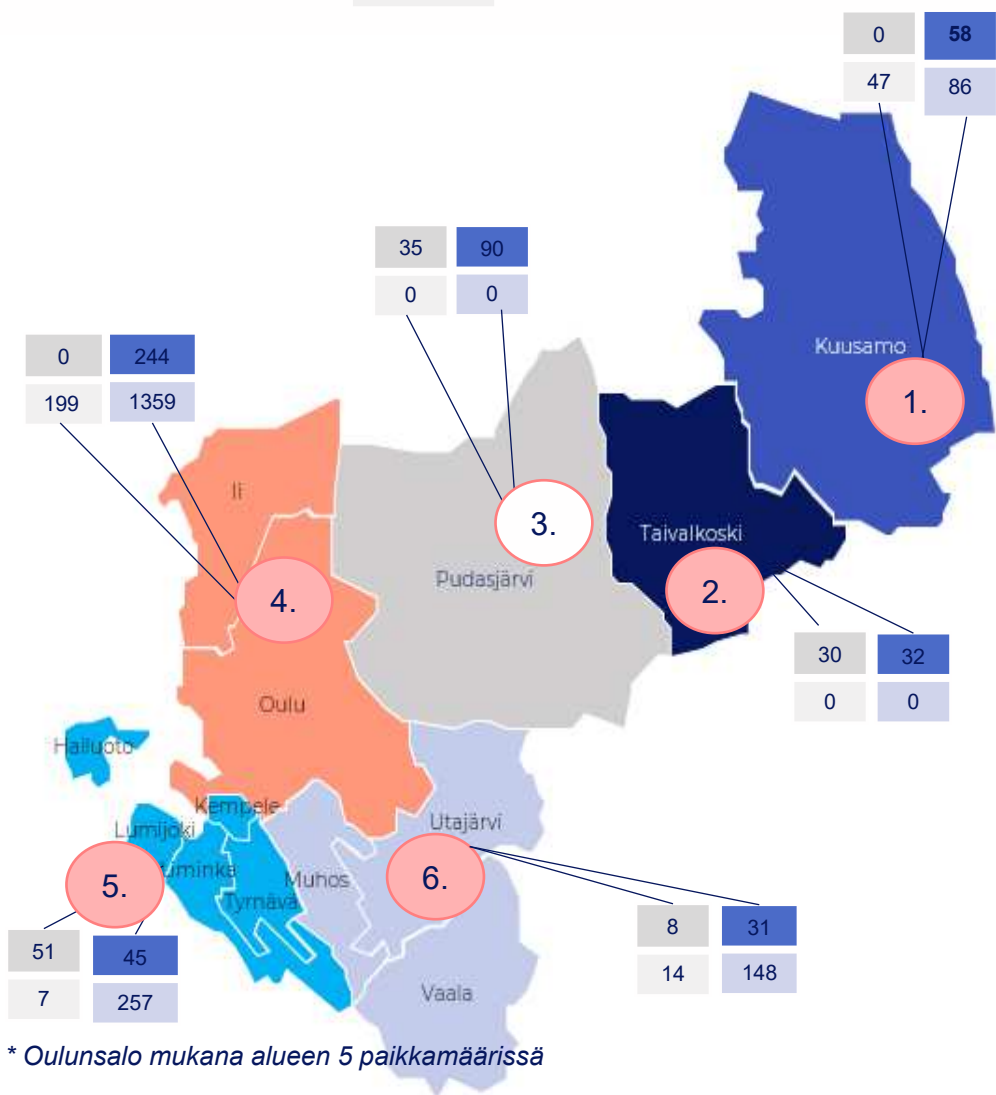
Käytettävissä olevat paikat: tilanne 26.8.2026 ja paikkatarve tavoitepeittävyyksillä 2026 ja 2030

Yhteisöllinen asuminen oma Ympärivuorokautinen palveluasuminen oma

yksityinen

oma

yksityinen

* Oulunsalo mukana alueen 5 paikkamäärissä

Palveluntarve vuonna 2026 ja kasvu vuoteen 2030 tavoitepeittävyyksillä

alue	75 vuotta täyttäneiden määrä 6/2026	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärätarve (osuus 1 % 75 v+)	Ympäri-vuorokautinen palvelu-asumisen Paikkamäärätarve (osuus 5,7 % 75v+)	Yhteensä tarve pitkä-aikaisen asumisen paikoille	75 vuotta täyttäneiden määrän ennuste vuonna 2030	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärätarve (osuus 2 % 75 v+)	Ympäri-vuorokautinen palvelu-asuminen paikkamäärätarve (osuus 5,5 % 75v+)	Yhteensä tarve pitkä-aikaisen asumisen paikoille
1.	2183	22	124	146	2526 (+343)	51 (+29)	139 (+15)	190 (+44)
2.	590	6	34	40	663 (+73)	13 (+7)	36 (+2)	49 (+9)
3.	1316	13	75	88	1412 (+96)	28 (+15)	78 (+3)	106 (+18)
4.	19 006	190	1083	1273	22 673 (+3667)	453 (+263)	1247 (+164)	1700 (+427)
5.	3994	40	228	268	4808 (+814)	96 (+56)	264 (+36)	360 (+92)
6.	1760	18	100	118	1931 (+171)	39 (+21)	106 (+6)	145 (+27)

Ouluun valmistumassa kaksi yksityisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköä vuonna 2027 + 84 paikkaa (ovat korvaavia tiloja) Yhteisöllisen asumisen hankintaan osallistuneiden ilmoituksen mukaan mahdollisesti 2 yksikköä tulossa ei tarkempaa tietoa.

Käytettävissä olevat paikat: tilanne 26.8.2026 ja paikkatarve tavoitepeittävyyksillä 2026 ja 2030

Yhteisöllinen asuminen

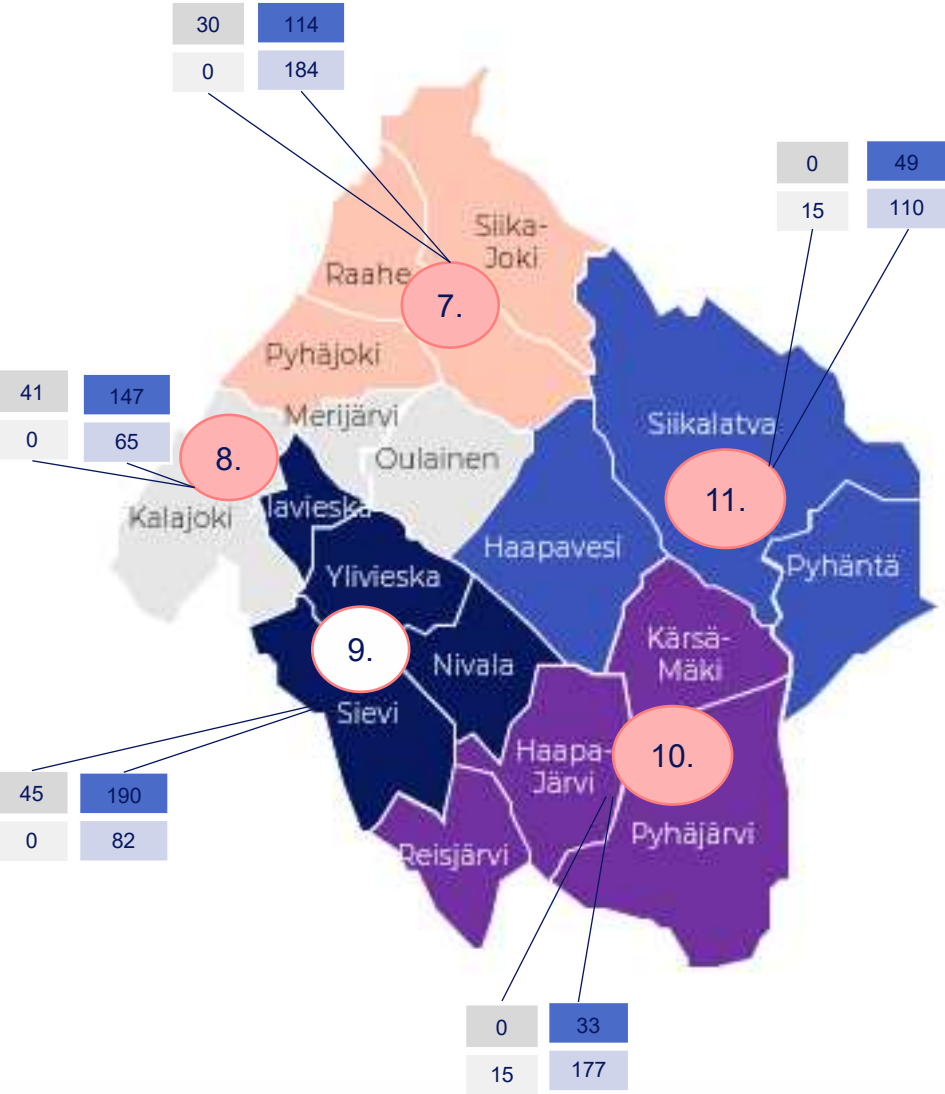
oma

yksityinen

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

oma

yksityinen

Palveluntarve vuonna 2026 ja kasvu vuoteen 2030

alue	75 vuotta täyttäneiden määrä 6/2026	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärä-tarve (osuus 1 % 75 v+)	Ympäri vuoro-kautinen palvelu-asumisen Paikkamäärä-tarve (osuus 5,7 % 75v+)	Yhteensä tarve pitkä-aikaisen asumisen paikoille	75 vuotta täyttäneiden määrän ennuste vuonna 2030	Yhteisöllisen asumisen paikka-määrätarve (osuus 2 % 75 v+)	Ympäri vuoro-kautinen palvelu-asuminen paikkamäärätarve (osuus 5,5 % 75v+)	Yhteensä tarve pitkä-aikaisen asumisen paikoille
7.	4559	46	260	306	5241 (+682)	105 (+59)	288 (+28)	393 (+87)
8.	3022	30	172	202	3470 (+448)	69 (+39)	191 (+19)	260 (+58)
9.	3817	38	218	256	4437 (+620)	89 (+51)	244 (+26)	333 (+77)
10.	2635	26	150	176	2831 (+196)	57 (+31)	156 (+6)	213 (+37)
11.	1853	19	106	125	2007 (+154)	40 (+21)	110 (+4)	150 (+25)

Ylivieskaan käynnistymässä yksityinen yhteisöllisen asumisen yksikkö ja mahdollisesti myös toinen Pohteen eteläisen alueelle, Nivalaan valmistuu oman tuotannon yhteisöllisen asumisen yksikkö vuonna 2028. Pyhäjoella aloittanut uusi yhteisöllisen asumisen yksikkö Puhto ja ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Pauha (korvaa Jokikartanon yksikön).

YHTEENVETO 75 vuotta täyttäneiden osalta

	Yhteisöllinen asumisen paikkojen riittävyys		Ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen riittävyys	
	2026	2030	2026	2030
1. <i>Kuusamo</i>	paikkojen ylitarjonta +25	paikkatarve +4	paikkojen ylitarjonta +20	paikkojen ylitarjonta +5
2. <i>Taivalkoski</i>	paikkojen ylitarjonta + 24	paikkojen ylitarjonta +17	paikkatarve +2	paikkatarve +4
3. <i>Pudasjärvi</i>	paikkojen ylitarjonta +22	paikkojen ylitarjonta +7	paikkojen ylitarjonta +15	paikkojen ylitarjonta +12
4. <i>Oulu, li</i>	paikkojen ylitarjonta +9	paikkatarve +254	paikkojen ylitarjonta +520	paikkojen ylitarjonta +356
5. <i>Hailuoto, Lumijoki, Liminka, Tyrnävä, Kempele, Oulunsalo</i>	paikkojen ylitarjonta +18	paikkatarve +38	paikkojen ylitarjonta +74	paikkojen ylitarjonta +38
6. <i>Muhos, Vaala, Utajärvi</i>	paikkojen ylitarjonta +4	paikkatarve + 17	paikkojen ylitarjonta +79	paikkojen ylitarjonta +73
	Yhteisöllinen asumisen paikkojen riittävyys		Ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen riittävyys	
	2026	2030	2026	2030
7. <i>Raahe, Siikajoki, Pyhäjoki</i>	paikkatarve +16	paikkatarve +75	paikkojen ylitarjonta +38	paikkojen ylitarjonta +10
8. <i>Kalajoki, Merijärvi, Oulainen</i>	paikkojen ylitarjonta +11	paikkatarve +28	paikkojen ylitarjonta +40	paikkojen ylitarjonta +21
9. <i>Alavieska, Ylivieska, Sievi, Nivala</i>	paikkojen ylitarjonta +7	paikkatarve +44	paikkojen ylitarjonta +54	paikkojen ylitarjonta +28
10. <i>Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Kärsämäki</i>	paikkatarve +11	paikkatarve +42	paikkojen ylitarjonta +60	paikkojen ylitarjonta +54
11. <i>Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva</i>	paikkatarve +4	paikkatarve +25	paikkojen ylitarjonta +53	paikkojen ylitarjonta +49
YHTEENSÄ	paikkojen ylitarjonta +89	paikkatarve +503	paikkojen ylitarjonta +951	paikkojen ylitarjonta +642

*tarkastelussa ei ole huomioitu alle 75 vuotta täyttäneiden palvelun tarvetta, joka ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on noin 10 % kokonaispaikkamäärästä.

Yhteenveto yhteisöllisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkamäärästä (diat 8,9,10)

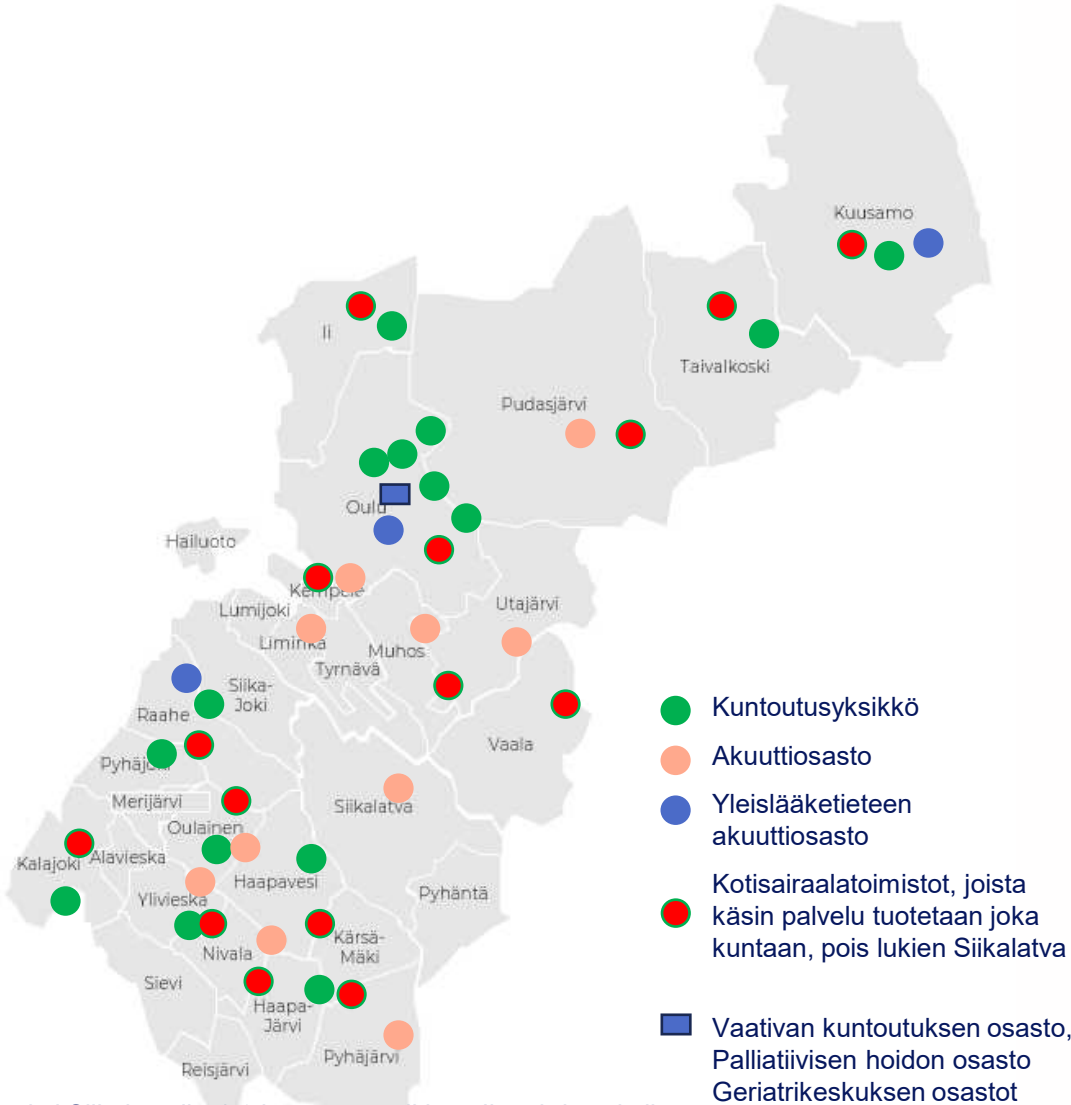
- Kuusamo: ei arvioitua lisäpaikkatarvetta vuoteen 2030; paikkajakaumaa voidaan tarkastella.
- Taivalkoski: lisätarve alle 10 paikkaa vuoteen 2030; siihen voidaan vastata Kuusamon ja Pudasjärven paikoilla.
- Pudasjärvi: ei arvioitua lisäpaikkatarvetta vuoteen 2030.
- Muhos, Vaala ja Utajärvi: ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja on arvioitua tarvetta enemmän nyt ja vuoteen 2030. Osa voidaan muuttaa yhteisölliseksi asumiseksi; kokonaisuutena lisäpaikkoja ei tarvita.
- Oulu ja Ii: ympärivuorokautisen palveluasumisen rakennemuutos on kesken; lisäpaikkoja ei arvioida tarvittavan.
- Hailuoto, Lumijoki, Kempele, Liminka ja Oulunsalo: ei arvioitua lisäpaikkatarvetta vuoteen 2030; paikkajakaumaa voidaan tarkastella.
- Raahe, Siikajoki ja Pyhäjoki: yhteisöllisen asumisen tarjonta on nykyiseen ja ennakoituun tarpeeseen nähden vähäinen, kun taas ympärivuorokautisia paikkoja on hieman arvioitua enemmän. Yhteisöllisen asumisen yksikkötarve arvioidaan.
- Kalajoki, Merijärvi ja Oulainen: palvelurakennetta on tarpeen keventää vuoteen 2030. Erityisesti Kalajoella tarvitaan korvaavia tiloja. Pyhäjoen yhteisöllisen asumisen yksikön hyödyntäminen huomioidaan lähivuosien suunnittelussa.
- Alavieska, Ylivieska, Sievi ja Nivala: palvelurakenteen muutostarve jatkuu. Nivalaan suunnitellaan yhteisöllisen asumisen hybridiyksikköä vammaispalvelujen kanssa. Arvioitu käyttöönotto on 1/2028.
- Haapajärvi, Reisjärvi, Pyhäjärvi ja Kärsämäki: ympärivuorokautisen asumisen paikkoja voidaan muuttaa yhteisöllisiksi tilojen soveltuessa. Mahdollinen yhteisöllisen asumisen yksikkötarve selvitetään.
- Haapavesi, Pyhäntä ja Siikalatva: vastaava palvelurakenteen muutos; lisäpaikkoja ei arvioida tarvittavan.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja kuntoutusyksikkötoiminta

- Haapaveden Paakkilanhoviin suunnitellaan 10-paikkaista oman toiminnan yksikköä haastavan käyttäytymisen tukeen. Mitoitus 0,75 työntekijää/asiakas;
 - **ensi vuoden säästöarvio - 0,5 milj. €.**
- Kuusamossa kuntoutusyksikkö Katrinkoti siirretään samaan kiinteistöön ympärivuorokautisen palveluasumisen kanssa, Kotiranta yksikköön. Tämän jälkeen Porkkapirtillä sijaitseviin Katrinkodin tiloihin voidaan sijoittaa kotihoito ja kotisairaala sekä luopua muista vuokratiloista.
 - Järjestely tukee henkilöstön saatavuutta ja mahdollistaa toiminnallisen yhteistyön.
 - Porkkapirtin tiloihin voidaan sijoittaa muuta toimintaa; vuokrasäästö ei sisälly arvioon.
 - ARA-rahoitetussa kohteessa Varke on hyväksynyt kuuden huoneen lyhytaikaiskäytön, lisähuoneista muutosmaksua Varkelle 200 000€.
 - Koillismaan ympärivuorokautisen palveluasumisen paikat vähenevät 15:llä; peittävyys säilyy 5,7 %:ssa. Henkilöstö vähenee. Taivalkosken kuntoutusyksikköön voidaan lisätä joitakin paikkoja.
 - **Talousvaikutus ensi vuodelle -0,7 milj. €.**
- Haapaveden (16+4 paikkaa) ja Haapajärven (22 paikkaa) kuntoutusyksiköt yhdistetään Haapajärvelle 25-27 paikkaiseksi kokonaisuudeksi; kuntoutusyksikköpaikkoja voidaan lisätä kolme- viisi.
 - Kiinteistökulut ja paikat vähenevät 17:llä; peittävyys säilyy Pohteen tasolla.
 - Henkilöstösopeutus
 - **Talousvaikutus -0,7 milj. €.**

Nykytila: Kuntoutusyksiköt, kotisairaala ja akuuttiosastot,

	Kuntoutusyksiköt, suunniteltu paikkamäärä 4/2026	Akuuttiosastot, suunniteltu paikkamäärä 12/2025	OYS Geriatrian ja yleislääketiede, sekä palliatiivinen hoito	Kotisairaala
KOILLIS-MAA	- Katrinkoti 16 - Taivalkosken kuntoutusyksikkö 16		- Kuusamon Yleislääketieteen akuuttiosasto 26	- Kuusamo ja Taivalkoski 19
OULUN-KAARI	- Iin kuntoutusyksikkö 18	- Pudasjärvi 25 - Utajärvi 20		- Ii, Pudasjärvi, ja Vaala 21
OULU	- Oulun kuntoutusyksikkö Eelis 29 - Oulun kuntoutusyksikkö Caroliina 29 - Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Daalia 28 - Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Elviira 26 (vuorohoitoyksikkö) - Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Casper 15		- Oulun Yleislääketieteen akuuttiosasto 48 - Geriatri-keskuksen osastot 134 - Palliatiivisen hoidon osasto 17	- Oulu 68
LAKEUS	- Lakeuden kuntoutusyksikkö, Kotola (Tyrvä) 16	- Liminka 28 - Kempele 22 - Muhos 21		- Kempele ja Muhos 13
POHDE ETELÄINEN	- Haapajärven kuntoutusyksikkö, Pääskynen 24 - Oulaisten kuntoutusyksikkö, Lepola 24 - Haapaveden kuntoutusyksikkö 20 - Ylivieskan kuntoutusyksikkö 18	- Pyhäjärvi 20 - Nivala 27 - Ylivieska 28 - Oulaskangas 39 - Siikalatva 7		- Nivala, Ylivieska, Oulainen, Haapajärvi ja Haapavesi 34
RANNIKKO	- Kalajoen kuntoutusyksikkö 13 - Pyhäjoen kuntoutusyksikkö, Lohela 18 - Raahen kuntoutusyksikkö, Valkama 13		- Raahen Yleislääketieteen akuuttiosasto 68	- Raabe ja Kalajoki 19
POHDE	307 suunniteltua paikkaa (229 kuntoutuspaikkaa + 78 muu lyhytaikaisen hoidon paikkaa)	237 suunniteltua paikkaa akuuttiosastoilla	293 paikkaa	174

- Lisäksi Siikalatvalla 4-6 kuntoutuspaikkaa, Iltatähden yksikössä.
- Kuntoutusyksiköissä järjestettävän lyhytaikaisen hoidon lisäksi ikäihmisten palveluissa on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä 63 lyhytaikaisen hoidon paikkaa.
- Kotisairaalan paikkamäärä laskettu toteutuneista kontakteista v2025